

כיצד משתתפין

פרק שמיני עירובין

פו.

עין משפט
נר מצוה

[א] גירי עיי רבא בר מרין, (ג) לנליל מן. ספ. ג. א. (לפני) מן. ע"ש. ד. ט. טוכה טז. [ב] ע"ש כמה עשירים גם כפולגמא דב"ש וכו' אלא שם להפיק דבר ע"ש מ"ט ד"ה צ"ש. (ג) כסדר ההשנה וכו' ג' דבין בין מלמעלה בין מלמטה וכו' עיי מ"ט ג' ד"ה ב"ן, (ד) [למקן כ"ג, א.] יש גורמין נאן סבור הוה רבי שזה עשיר יותר מן דביים,

פנו מקום לנן מאתים מנה. כלומר מקום חשוב יותר בין גדולים לפי כבוד עשרו: אביו של זה. דביים: בגדים הללו שאין נראה עשיר כל כך: אימתי יש עולם. בזמן שיש בו עשירים שגומלין (ה) ומונחין מנוונות לעניים והם ינכרוהו: מן. לשון מנוונות: גנון יסד של מהריש"א. קבלי"אל הוא תפיסת יד: דבר הישירל בשבת. אינו תפיסת יד ואוסר לאי צעיל שקיל ושדי ליה לזכאי: עששיות. של גדול תשיכות גדולות: מתנ"י. הרי זה אוסר. לדירה בלא צעלים שמה דירה: אינו אוסר. דלאו שמה דירה: רבי יוסי. נמי סבירא ליה לאו שמה דירה מיהו נכרי אוסר שמה יבא הוסי. הסיח דירת ביתו מלבו: גב' ודוקא צנו. דעביד איניש דדייר אלל חתנו אלל בנו אין אדם מקסי דעתו מצינו לדור אלל לתנו שמה מתקוטט ויאל: גלגל. וזכר כגון חתנו: גורייסא. נקצה כגון חתנו: מתנ"י. צור שצין שסי חלירות. תלוי צו ותלוי צו: אין מן מלאין הימנו. שזה מנמלא מרשות חזירו בליל (א) כ"כ כו': בין מלמטה. בגמ' מפרש: בין ממוך אוגנו. אע"פ שאינה נוגעת במים קל הוא שהקילו חכמים במים דלמחר ציה גוד אחית למחיה ובלבד שמהל צתוך אוגן הצור שמתרה כהפסקה: מן הכותל צענייס. משפסקת בין החלירות ומפסקת על פני הצור ואע"פ שאינה נכנסת לתוך אוגנו: גב' למטה. דקאמרי צ"ש: למטה ממש. סמוך למים ואין לרייך ראשי קנים ליגע במים: למעלה דקאמרי צ"ה: למעלה ממש. סמוך (ה) משפתו מלמעלה אס ירלה לוי צכך: וזה וזה צבור. אפילו לצ"ה צבור שמהל כל מחילת עשירה מאוהן הצור ולפנים: ורבי יהודה אמר למטה. דצ"ש: למטה מן המים. שמהל המחילה תחובה צקרקעית הצור: למעלה. דצ"ה: למעלה מן המים. ובהל מקילי שאין קנים לרייך ליגע במים אלל למעלה ממש לא. מעלה דרבי יהודה הוא מטה דרב הונא: דעייבי מיא. תחת המחילה: הא עייבי מיא. על המחילה פעמים שהמים עמוקים מעשרה: שיאלו ראשי קנים. העליונים: וסו. לרב יהודה נמי אליבא דצ"ה דלמרי למעלה מן המים סמוך למים אלל רחוק מן המים לא: מ"ש למעלה ממש. דהוא רחוק מן המים דלא שאין מחילת הפסק ניכרת במים ועייבי מיא להדיא למטה נמי מאי הפסק איכא הרי אין נוגעין במים: שישקע ראשי קנים. התחתונים ובהל פליגי דביט שמהל צו מחילה ומפסקת עד התהום וצ"ה צנו היכר מחילה: קורה ד' מסרת בחורבה. קורה המחובה מחומה לחומה בחורבה כדרך חורבות הנופלות ונשארים בהן קורות וש כרחה ארבעה והיא מוטלת על רחבה מותר לנטול תחתיה דלמחר שני חודים יורדין וסומתין דסכר לה כרבי ישמעאל כר"י דלמחר [לקמן ע"ג] מחילה תלויה מתרת ולית הלכתא כוותיה. ולהכי נקט ארבעה דכי אמרת חודים יורדין וסומתין יהא צין חלל המחילות ארבעה דמחילה העשויה לפחות מחלל ארבעה אינה מחילה: מתרת

דעריבי מיא. פי' ואין היכר הפרשה ציינה אלל אס יש היכר אע"פ שהמים צאים מלד זה לזד זה לא קפיד דלי היה קפיד לא היה מעיל אפילו מחילה של גדול כדלמריין צמי שהוליאורו (לפני דמ. קת. ד). צריך שיראו ראשי קנים למעלה מן המים שמהל ואין נראה כפירות הקונטרס דצ"ש צנו מחילה מפסקת עד התהום אלל שמהל י' טפחים צתוך המים ואפילו המים עמוקים הרבה ועייבי מיא מתחת המחילה קני צהכי לצ"ש כיון שיש היכר מחילת עשרה צתוך המים וצ"ה צנו היכר מחילת עשרה למעלה חוץ מן המים וטפח צתוך המים כדקאמר תריץ שישקע ראשי קנים במים טפח: קורה ארבעה מתרת בחורבה. פי' צקונטרס להכי נקט רחב ארבעה דכי אמרת חודין יורדין וסומתין (ה) יהיה צין חלל המחילה ד' דמחילה העשויה לפחות מארבעה חללה לא שמה מחילה משמע מתוך ואמרו רבנן דר' יהודה רבה רב רב הונא אמר אפי' יתד שישקע ראשי קנים פי תוקרה יודת וסומת מרוח אחת אס הוה שטר רוחות מוקפות מחילה והוא עלמנו פירש קורה ארבעה מתרת (ה) ונתן על רחבה צלמלע הצור למעלה ולדצרו התם למה לריך שם קורה ארבעה כיון שהחלירות מוקפות מחילה ואין לריך כי אס להפסיק ועוד קי"ל כרז דלמחר פי תוקרה יודת וסומת וקי"ל (ה) נמי כרזא לגבי אציי דקורה משום היכר ולא משום מחילה היינו משום דצקורה שאינה רחבה כי אס טפח לא אמר פי תוקרה יודת וסומת עד שיהא רחבה ארבעה והכי נמי מוכח פ"ק דצ"ה (ט. ק). גבי אקוספה דלפי תוקרה צעניין רחבה ארבעה גבי (ה) דקאמר כגון שקיה צשתי קוראות ואין צחלד ד' כו' ולאציי נמי דקא אמר קורה משום מחילה נראה לריי דלא הוה אלל מדרבנן כמו למלאן דלמחר משום היכר אלל דסכר אציי דמשום משום היכר הוה מתירין חכמים אס המזוי אלל שעשאוהו כמחילה דפי תוקרה ולא הוה קורה משום מחילה פירושו כמו לחי משום מחילה דהוה דלורייאל כדלמרי צ"ק (ד. ק. ג.) הכשירו צלחי חורק לתוכו חיוב והא דקאמר צ"ק (ג.) (ס.) אמילתיה דרבי יהודה דלמחר צנו שאלו רחוי לשימוף הכשירו צלחי חורק לתוכו חייב הכשירו צקורה חורק לתוכו פטור אלמנ לחי משום מחילה וקורה משום היכר אינו צל לומר דקורה ע"כ משום היכר ולא משום מחילה דלפילו הוה משום מחילה חורק לתוכו פטור דלא הוה מחילה אלל מדרבנן אלל כלומר לחי ולחי משום מחילה אלל קורה דלמחר משום היכר ומיהו רב יעקב צר אכא שמוס שס על רבא מיתר על כן א"ר יהודה * דלפילו קורה משום מחילה דלוריי' טועה היה וליתא דלפילו למ"ד משום מחילה לא הוה אלל מדרבנן וכן משמע צקוף כל גגות (לקמן טה). דמוכח אציי לרבה מצריאל דיתר על כן דשתי מחילות דלורייאל מדמתיר צקורה מכאלן וקורה מכאלן אע"ג דסכר אציי דקורה משום מחילה אלל וזאי לא הוה אלל מדרבנן מיהו יש לדמות דלדצרו דרבה קא מותיב דסכר דהוה משום היכר: קורה

רבינו הנואל
ר' עקיבא וגו' ר' היו מכבדים עשירים. והיו דורשין האי קרא ישב עולם, כלומר מי שנתן לו העולם הזה, ישב לפני אלוקים בזמן שגומל חסדו, כדרכיב חסד ואמרו רבנן דר' יהודה רבה רב הונא אמר אפי' יתד של מחירשה. אם יש לו לבעל הצר באותו הבית הרי זה תפיסת יד. דבי שמואל תנא דבר הניטל בשבת אוסר ושאינו ניטל בשבת אינו אוסר. פי' אם לבעל החצר בבית ההוא דבר הניטל בשבת, יתכן שיומאן לבעל הבית (א) ליתול החצר לנטול (ב) בשבת. וישלנו לבעל החצר שם תפוסת יד. לפיכך דרז שם אוסר עליו עד שיערב. אבל [אם] הוא דבר שאינו ניטל בשבת, הואיל ואינו ניטל בשבת (א) אין רשות לבעל החצר לאותו בית. לפיכך דרז שם אינו אוסר עליו. מנ"י, ר' שמעון אוסר המחילה ביהו והלך לשבות אלא בתו אפילו באותה הייתי אינו אוסר על בני חצר. אמר רב הלכה כר' שמעון ודוקא בתו. דאמרינן בתו לא שבקא ליה לטיפח מטותיה חיות. אבל אם הלך לשבות אצל בנו אוסר. שיתכן לו שיבא חיות בחצירו. וכל היכא דהיישין דלמא אתי בשבת אסור. מתני', בור שבת שתי חלירות אין ממולין מנחה בשבת אלא אם כן עשו לה מחובה גבוי י' טפחים כו'. אמר רב הונא למטה דקתינן במתני' למטה בבזר קרוב למים. למעלה למעלה משום והוא על שפת הצור מוכר. ורב יהודי אמר למטה מן המים, כלומר יהיו הקנים משוקעין במים למטה מן המים [ט'] טפחים. ונאיין הקנים למעלה מן המים טפח. למעלה למעלה מן המים. הוצרך להיות מחיצת הקנים שהיא י' טפחים נשקעת בתוך המים טפח. יהיה רב יהודי שלא יהיה זה דולה מחצי הצור שהוא רשות חבירו, וכן זה משל זה. לפיכך מצריך ראשי הקנים שיהיו ברליין מן המים למעלה טפח. או חוצבין ראשי הקנים במים טפח. למנוע הדלי מלייך ולהצוב המים מרשות חבירו. (ואי אלא) [נולא] הוא דאמר רב יהודי קורה ארבעה מתיר (ב) בחורבה. ורב נחמן אמר רב רב אבהו

תורה אור השלם
1. ישב עולם לפני אלהים חסד ואמת מן יצירה: תהלים ס א

הגהות הב"ח
(א) הש"ס ד"ה אימתי וכו' שומתין חסד ומתנין: (ב) ד"ה למעלה ממש סמוך לשפתו: (א) רוח' ד"ה אקורה אין יורדין וסומתין יהא בין חלל המחיצות ד' וכו' לפחות מארבעה חלל לא: בא"ד צבור שצין שמי חלירות ונחמה על רחבה וכו' למה לריך קורה לליל ומיתת שם מכת: (א) בא"ד וקי"ל נמי נראה לגבי אציי. ר"כ עיי משום פיק דף טו בד"ה אציי לעעמיה: (א) בא"ד גבי הא דקאמר טעון שקילה:

גליון הש"ס
גב' רבי מכבד עשירים. צקונתו מעלילי טעמע ממחירה סג"ל דילל מתוך שרבי עולמו היה עשיר מפלג לך הרובל עלמו ונכנס עשירים מדי להלכתו להטעם שיכבדו ג"כ אמו צעילי עולם ולא צעילי חורבה שאר רכא להטעם צמחה של חורה לטעול עטרה להגדול בה ע"כ: תנ"י ד"ה קורה וכו' דאפילו קורה חושב מחיצה קוריה ותיא. עיין לעיל דף ט ע"כ מ"ה מנח:

לעזי רש"י
קבלי"אל [א] קבלי"אל. יתד. וי. וי.

מוסף רש"י
ר' יהודה אומר אינו אוסר. הואיל ואינו עשיר (עיי' טז.). כברי אוסר. אף על פי שיש עשירי שהרי יכול לגב' אליו זה הסיח מן גב', אלל יתאלל משהל מכאלן ולא צל מערד שנת הסו להטעם מלכו כל השנת שהרי לא יבא, הלכך מכאלן לית לה לך דירה צעלים דמי (טו.) לשבות אצל בתו. מאמם אפילו צחמה עשיר (טו.) בור שבין שתי חלירות. חליו צחלז וז' תלוי צחלז וז' ומחילה וכן התלורה ומלמלא בתיה על פי הצור ואין פתח צעיים לעבד מן טס. וז' אין כמוליאין מומני בשבת לא וז' לפי שמימי חלז וז' מנח לו (טו.)

תלויה מתרת במים, דקל הוא שהקילו חכמים אלל מחילה החוללת את החלירות ומלמלא על פי הצור, דעשין לה מחילה תלויה וכגון זו שמתוך אונן הצור (טו.) כמלמעלה. דיו אס טעלה מלמעלה מתוך חוטמנו (טו.) מן הכותל שבייניהם. אותה טעמיה לחון צין החלירות ותלויה על פני פי הצור, ואע"פ שאינה נכנסת לצבור משום היכר ואע"פ שהיא נכנסת לצבור משום מחילה: נמוס על שני יתדות, מותר לנטול תחתיה דלמחר

(א) חוץ מן חלל דל"ל יתכן שחזקן לבעל החצר לטעול הפתח שנתן וישלנו לבעל החצר שם תפוסת יד. כ"כ כר"י דע"כ הענין לנטול. (ג) אולי יתכן שיהיה שם שתי קורות וכו'.